બનામે ખુદા.

ધી ડબલ્યુ. જી. પ્રેસ. કલબ.

તરફથી કરવામાં આવેલા

"પાબંદે હવા"

નામના ઉરદુ ખેલનો ટુંક સાર તથા એ ખેલમાં ગવાતા ગાયનો.

છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર

માલેક ધી ડબલ્યુ. જી. પ્રેસ કલબ.

૧૯૦૨

ધી 'કમર' પ્રીંટીંગ પ્રેસ અબદુલરેહમાન સ્ટ્રીટ મુંબઈ.

કીંમત

બનામે ખુદા.

પાબંદે હવાના ખેલનો ટુંક સાર.

અંક પેહેલો.

દેખાવ પહેલો—ઈરાક શહેરના એક દીવાનખાનામાં ફરરોખ ના બેટા ફીરોઝે થોડાક લુચ્ચા દોસ્તો સાથ શરાબનો દોર ચલાવવો, તથા જુગાર રમવો, ફીરોઝની બહેન માહરૂખસારને સામનેથી આવતી જોઇ, દોસ્તોનું રૂખસદ થવું. માહરૂખે પોતાના બીરાદરને એવી બદચાલ માટે ઠપકો આપવો.

બીજો—માહરૂખનો સાવકો ભાઈ જાહેલ એક બેવકુફીનો નમુનો. જાહેલે, ફરરોખ આગલ માહરૂખસાર પરનો પોતાનો પ્યાર જાહેર કરવો. ફરરોખે તેને દીલાસો આપવો, તથા માહરૂખસાર અને ફીરોઝને બોલાવવાનો નોકરને હુકમ કરવો, ફરરોખે માહરૂખને જાહેલ સાથ નેકા કરવાનો હુકમ કરવો. માહરૂખનો તે બાબદ ધીકકાર સાથ ઇનકાર કરવો, અને ગુસ્સે થએલા ફરરોખે માહરૂખને કેદખાનામાં નાંખવાનો તથા ફીરોઝને એની માદરની કબર આગળ ભુખ્યો અને તરસો મોકલવાનો કસદ કરવો. ફરરોખનાં જવા બાદ જાહેલે કોઇબી તદબીરથી ફીરોઝને ઠાર કરવાનો પાપી પ્રંપચ રચવો.

ત્રીજો—શાતીરે, પોતાના કાકા અમીર દીલાવરખાંનના આશરા તળે પોતે બચપણથી ઉછરેલો હોવા છતાં, પાલેલો કુતરો પગ કરડે એ કહેવતની હસ્તી ખરી પાડી, તેના નીમકને બેવફા થઇ પોતાના પીત્રાઇ ખુશબખ્તનો વચમાંથી કાંટો કાઢી દીલાવરખાંનને મનમાં કરવો,

ચોથો—ફીરોઝનો પોતાની માદરની કબર આગળ બેસી પોતાના બદબખ્ત વીશે વીલાપ કરવો. વફાદાર ગુલામ મસરૂરે ફીરોઝને દીલાસો આપવો, ફીરોઝનું કબરપર નીંદ્રાવાસ થવું. જાહેલે મોકલેલા એક જલ્લાદનું છુંપી રીતે ફીરોઝનું ખુન કરવા ત્યાં આવવું મસરૂરનું છુપાઇ જવું. ફીરોઝને ખંજર મારવા જતાં પાછળથી આવી જલ્લાદનાં હાથમાંથી મસરૂરે ખંજર છીનવી લઇ જલ્લાદને તેજ ખંજરથી બેજાન કરવું. બદસીરત જલ્લાદનું અજલની ઘડીએ એકરાર કરવો. ફીરોઝ તથા મસરૂરનું ત્યાંથી નાસી જવું.

પાંચમો—કેદખાનામાં ફરરોખનું એક વાર ફરીથી માહરૂખને સમજાવવું પણ માહરૂખના ઓસ્તવાર ઈનકારથી ફરરોખનું ગુસ્સે થઈ ત્યાંથી ચાલી જવું. બુબખ જાહેલનું કેદખાનામાં આવવું, તથા પોતાનો પ્યાર જાહેર કરવો, માહરૂખે તેની બેવકુફીનો લાભ લેવો. માહરૂખની લતરાજ ઓર ઝબાનની જંજીરમાં જીકરઇને જાહેલનું તેના પેચમાં આવવું, જેથી જાહેલના પોશાકમાં સજ થઇ માહરૂખનું ફતેહમંદી સાથ કેદખાનામાંથી નાહસી જવું.

છઠો—જમાનાની ગીરદેશને તાબે થઇ ફીરોઝનું રસ્તામાં ભટકવું. મુફલસીના વખતમાં આગલા સાથીઓની મદદ માંગવી, પણ તે દગલબાજ દોસ્તોનું ઉદાવનારા જવાબો આપી ચાલી જવું, દગલબાજ દુન્યાના ફરેબ વીશે તેની બહેનની શીખામણનુ યાદ આવવું. ફીરોઝનું ગફલતીની નીંદમાંથી બીદાર થવું અને જે આદમીઓને ખરા સાથીઓ સમજતો હતો તેવોને મુશકેલીનાં વખતમાં અલગા થએલા જોઇ તેનું દુન્યા પરથી દીલ ઉઠી જવું, તથા જંગલ તરફનો રસતો લેવો.

સાતમો—માહરૂખનું કેદખાનામાંથી જંગલમાં નહાસી આવવું તથા આરામ લેવો તેવામાં બદકાર શાતીરથી છુટા પડેલા ખુશબખ્તનું શીકાર કરતાં ત્યાં આવી લાગવું, તથા માહરૂખ અને ખુશબખ્તનું પહેલી નજરે એક એકપર આશક થવું, શાતીરનું ત્યાં આવવું. માહરૂખની ખુબસુરતીથી અંજાઇ જઇ શાતીરનું બેતાબ બનવું. માહરૂખ અને ખુશબખ્ત
માહરૂખને જીત

અંક બીજો.

દેખાવ પહેલો—ખુશબખ્ત જંગલમાં એક વેશયા સાથ. પ્યારમા પડી શાદીનાં ગાંઠથી જોડાઇ ગયો છે, એવી મતલબનું ગુલબાન ઉદાવી નીચ શાતીરે દીલાવરખાનને ખુશબખ્ત તરફ ઉસકેરી મુકવો, આવા પાપી ફરેબનો ભોગ થઇ દીલાવરખાંએ પોતાનાં સપુત બેતાને વગર કારણે ઘરથી બહાર કાઢી મુકવો તથા શાતીરનેજ પોતાનો વારસ ઠેરવવો.

બીજો—શાતીરનો તેનાં દોસ્ત હકીમ સાથનો મેલાપ. ખુશબખ્તે માહરૂખને હકીમનાં એક કંગાલ ઝુફડાંનો આશરો અપાવ્યો હતો પણ તેનું ભાડું વખતશર ખુશબખ્ત ભરી નહી શકવાથી જબરીથી ભાડું વસુલ કરવાને શાતીરનું હકીમને ઉશ્કેરવુ.

ત્રીજો—કાઇ પણ ધંધો મેલવવાની કોશેશ મીથ્યા જવાથી ખુશબખ્તનું તુતેલાં જીગરે ઝુફડાં તરફ પાછું ફરવું, માહરૂખને તેને દીલાસો આપવો. ખુશબખ્તને ખોટો દીલાસો આપવા પ્રંપચખોર શાતીરનુ ઝુફડાંમાં આવવું. શાતીરની ઝેરી જબાન પર વેચાયલા હકીમનું પણ ઝુફડામાં ભાડુ વસુલ કરવા આવવું ખુશબખ્તે ગુસ્સે થઇ હકીમને અપમાન ભરેલી રીતે હાંકી કાઢવો.

ચોથો—એઅકલી જાહેલનું માહરૂખની સોધમાં જંગલમાં આવવું. બે ચોરોનું જાહેલને ઉલ્લુ સમજી બનાવવું.

પાંચમો—માહરૂખે પોતાના અંગત પઇસામાંથી ભાડું ભરી દેવું. શાતીરનુ તેથી નીરાશ થવું. એક બીજી યુકિત રચી માહરૂખનાં મકાનમાં જઈ કોઇ ફરેબથી તેની આંગલી પરની વીટીનું કાઢી લેવું.

છઠો—દુન્યાની હાડમારીઓથી કંતાલેલા ફીરોઝે જંગલમાં જઇ આપઘાત કરવાનો વીચાર કરવો. પોતાનાં શેઠની આંખમાં [illegible] વખતેસર ફીરોઝને બચાવવો. મસરૂર.

દરખ્તની નીચે

આરામ લે છે તેટલાં એક ગુલામ ફરોશનું આવવું, તથા શામના વઝીરને માટે આવો એક ગુલામ મેલવવાની તલાશમાં તેવા ગુલામ તરીકે ફીરોઝને વેચવા ત્યાંથી બે ફ્રામીમાં ઉચકી જવુ.

સાતમો—ખુશબખ્તને સામનેથી આવતો જોઇ શાતીરે પોતાનાં ચરીત્ર શરૂ કરવાં, જાને પોતે એકલો મનથી બોલતો હોય તેમ માહરૂખ ખુસબખ્તને બાલેબાલ બેવફા છે એવી રીતનું આડકતરી રીતે સમજાવવું. ખુશબખ્તનુ એ સમજી ખુલાસો માંગવો. પહેલાં તો શાતીરે આનાકાની કરવી. પણ ધોંગી અદાથી જાને ખુશબખ્તની બહોશ આગળ નાચાર હોય તેમ તેને સમજાવવું કે માહરૂખ તેને રગે રગે બેવફા છે. ખુશબખ્તનો એ ફીસમનો પ્રપંચ નાહ્કી માનવો ને તેની શાતીર પાસ સાબેતીઓ માંગવી. શાતીરે ચોરેલી વીટીનું બતાવવું. ખુશબખ્તનું ગુસ્સે થવું તથા શાતીર પાસથી તુતેલા દીલે એવો કોલ લેવો કે ખુશબખ્તને મલવાને બહાને માહરૂખને જંગલમાં બોલાવી તેણીનું ખુન કરવું, અને તેના લોહીમાં રૂમાલ તરકરીને શાતીરે તેને લાવી આપવો. બાદ ખુશબખ્તનું શહેર છોડી જંગલમાં જવું.

આઠમો—ચોરોનાં ફંદમાંથી છુટી જાહેલનું માહરૂખની ઇન તેજારીમાં ભટકવું. માહરૂખનું ખુશબખ્તને મલવા આવવું, જાહેલે માહરૂખપર જબરદસ્તી કરવી. શાતીરનું આવવું, અને જાહેલને જાહનમનો રસ્તો દેખાડવો. બાદ માહરૂખ આગળ પોતાની પ્રાત જાહેર કરવી, તથા તેણીપર ઝુલમ કરવો, એવામાં ફીરોઝની તલાશમાં ભટકતા ભલા મશરૂરે એક વાઘથી પોતાને બચાવવા બદુ: કનો બાર કરવો, જેના અવાજથી શાતીરનું ગભરાઇને નહાસી જવુ

અંક ત્રીજો.

દેખાવ પેહેલો—શામ શહેરનો બાદશાહ જીનત નશીન થવાથી વઝીરે આજમે દરબાર ભરવી, તેમાં એવો ઠરાવ કરવો કે જે કોઈ ચોક્સ સવાલોના જવાબ બરાબર આપે તેને તે શહેરની શાહી આપવી. આ બીડું ફીરોઝે જડપી લીધું. અને એ બા... તના એવા તો [illegible]વાબ [illegible]
તેને શાહ [illegible]

બીજો—નીરાશ થએલા શાતીરે જાનવરનાં લોહીમાં તર કરી ને ખુશબખ્ત પર મોકલેલો રૂમાલ જોઇ ખુશબખ્તે માહરૂખનાં ખુન નો ખ્યાલ કરી જંગલમાં વીલાપ, તથા પસ્તાવો કરવો, તથા પોતાના પીતાનો છેલ્લી વાર દીદાર જોઇ આપઘાત કરવાનો કસદ કરવો.

ત્રીજો—શામ શહેરની બાદશાહી મલવા પછી ફીરોઝે વઝીર તથા કોતવાલ આગલ પોતાની બહેનની જુદાઇનો ગમ કરવો. વઝીર નો એ બાબદ બાદશાહને દીલાસો દેવો. શેહરમાં રાતે છુપા વેશે જવાની શાહની ખાએશ. શાહે ખુદ કોતવાલના લેબાસમાં અને કોતવાલે શાહના લેબાસમાં સજ થવાની મસલત કરવી.

ચોથો—હરધુત અને હાડ માર થએલા શાતીરનું રસતામા બદકીસમત બાબે અફસોસ કરવો, અને છેલ્લાં ઇલાજ તરીકે પોતાનાં કાકા દીલાવર ખાનને મારી નાંખી, વસીયત નામાની રૂએ તેનો વારીસ થવાની યુકતી રચવી. કોતવાલનાં વેશમાં ફરતો શાહ ફીરોઝ તથા શાહના વેશમાં છુપાએલા કોતવાલનું ત્યાં આવી લાગી, છુપી રીતે શાતીરનો પાપી ઈરાદો સમજી લેવો. શાતીરના જવા પછી દીલાવરખાનનાં મકાનમાં અગાઉથી છુપાઇ સઘળો રાહબાત જોવાની શાહ ફીરોઝની કોતવાલ સાથ મસલહત કરવી.

પાંચમો—દીલાવરખાનનો પોતાનાં બેતા તરફ પ્યાર ઉસકેરાવો, અને તે કયા શહેરમાં ભટકતો હશે તેનો ખ્યાલ કરતાં જરા બાગમાં આરામ લેવો. ફીરોઝ તથા કોટવાલનું ત્યાં આવી છુપાઇ જવું. ખુશબખ્તનું પોતાનાં બાપને મલવા આવી લાગવું, પણ સામેથી છુપાઇને કોઈને આવતો જોઇ ભરાઇ જવું. શાતીર પોતાનાં કાકા ઉપર જેવો ખંજર ઉડાવવા જાએ છે તેવામાં ખુશબખ્તનું પાછળથી આવી તેના હાથમાંથી ખંજર છીનવી લેવું. દીલાવરખાનનું બીદાર થવું ખુશબખ્તના હાથમાં ખંજર હોવાથી લુચ્ચા શાતીરે ખુશબખ્ત પરજ પોતાનાં બાપનું ખુન કરવાનો આરોપ મુકવો. ફરીઆદ થવાથી સીપાઇઓનું ત્યાં રોશની સાથ આવી લાગવું. રોશનીની મદદથી ખુશબખ્તનું શાતીરને ...... બદમાશપર ધીક્કાર નાંખવો.

શાહના લેબાશમાં છુપાએલા કોતવાલે બહાર નીકળી ખુશબખ્ત ને કેદ કરવાનો હુકમ કરવો. સઘળા લોકોનાં જવા બાદ કોતવાલ નાં વેશમાં સજ થએલા શાહ ફીરોઝે શાતીરને બરાબર સકુંજા માં લઇ તેનીજ પાશે તેનાં ગુનાહનો એકરાર કરાવવો, તથા તેની સાથ મળી જવાનું ઢોલ ઘાલી એકરારનામું તેના હાથે લખાવી લેવું.

છઠો—દરબારમાં શાહ ફીરોઝને હાથે થએલા ઇનસાફથી ખુશબખ્તનું તકસીરવાર ઠરવુ અને તેને ફાંસીનો હુકમ મલવો. દરબાર ખતમ થવા બાદ શાહ ફીરોઝે કોટવાલને બાજુએ બોલાવી તેને શાતીરનું એકરાર નામું આપવું, તથા ખુશબખ્તને ફાંસી દેતી વખતે તેજ એકરારનામું જાની જોઈને પોતાના ખીસામાંથી નાંખી દેવા શાહે કોતવાલને સમજાવવું.

સાતમો—માહરૂખે ખુશબખ્તની જુદાઇમાં વીલાપ કરવો. મશરૂરનું હયાં આવવું અને ખુશબખ્તને ફાંસીનો હુકમ થઇ ચુકેલો છે એ બીનાથી માહરૂખને વાકેફ કરવું. બંધેનું ફાંસીની જગ્યા આગલ જવું.

આઠમો—માહરૂખનુ ફાંસીની જગ્યાપર દોડી આવુ, ખુશ બખ્તનું તેને જીવતી જોઇ અજબ થવું. અરસપરસનો ખુલાસો કરવો. ફાંસી દેતી વખતે કોતવાલે એકરારનામું નીચે નાંખી દેવું. શાતીરનું ગભરાવું, તથા પોતાનું પાપ ફુતેલું જોઇને સઘળો એક રાર કરવો. ફીરોઝે પોતાની બહેન માહરૂખને પીછાનવી, તથા ખુશબખ્તને ફાંસીના માચરા પરથી નીચે ઉતારી તેને બદલે શાતારને ફાંસી દેવાનો જલ્લાદને હુકમ કરવો.

નવમો—ખુશી ખુશાલીનાં હીગામમાં શાહ ફીરોઝે પોતાનાં મુબારક હાથે ખુશબખ્ત તથા માહરૂખ એ બને આશક માશુકને શાદીનાં પવીત્ર ગાંઠથી એક કરવા.

સમાપ્ત.

નાટક પાત્ર.

ફરરોખ...ઈરાક શહેરનો એક અમીર...મી. પે. કા. અંકલેસર્યા.

ફીરોઝ.......ફરરોખનો છોકરો ...મી. મે. મે. દાબુ.

જાહેલ.......ફીરોઝનો બેવકુફ સાવકો ભાઈ..મી. ફ. બ. બાદશાહ.

મસરૂર.......ફીરોઝનો એક વફાદાર નોકર...મી. ફ. બા. જોશી.

નાઝીમ......ફીરોઝનો એક બેવફા દોસ્ત...મી. અ. હો. મીસ્ત્રી.

દીલાવરખાં..શામ શહેરનો એક અમીર...મી. દા. હો. બોદ.

ખુશબખ્ત....દીલાવરખાંનનો છોકરો, પાછળથી માહરૂખનો ભરથાર } મી. બ. અ. કાપડીયા.

શાતીર.......દીલાવરખાંનનો એક નાવાર સ નીમકહરામ ભત્રીજો. } મી: મા. કા. કાતરક.

હકીમ.........શાતીરનો દોસ્ત ... ...ફ. બા. જોશી.

વઝીરે આઝમ....શામ શહેરનો વઝીર...મા. જ. બીલીમોરયા

માહરૂખસાર ....ફરરોખની બેટી, પાછળથી ખુશબખ્તના માશુક. } મી. ચ. ઇ. પંડિત.

કોતવાલ, સીપાહી, ચોરો નોકર વગેરે

મુકામ—ઈરાક શામ.

બનામે ખુદા.

બાબ પેહેલો

૧

સબ—સબ અલબેલે બએઠે હય રંગીલે, મીજલસ યેહ ખુશી ભરી,
યારો રહે શાદ સદા આબાદ, પાએ હરદમ સરવરી—સબ
મએ લે લે બારી બારી, ચૌસર ખેલે ન્યારી ન્યારી,
પીઓ પીઓ ખુશ ખુશ ભરી ભરી, કરો નફીક્ર અઇબસ ઘડી
રહે રહે હમ સબ યારોપે, સદા કરીમકી રેહેબરી—સબ.

૨

ફીરોઝ—હરદમ પાએ પલછીન મીત, સમઝા બાત મોહે નહી
નહી—હરદમ
રખોના તુમ ધ્યાન યેહ બદતર મનપર
દોશ ધરો અબ નાહી ઉનકે બરનપર,
મીલત નાહી મીત અયસા નીત જગપર કહીં કહીં—હરદમ
નસીહત તોરી કામ ન આવે, મનકો દુખાવે સો નીસ
દીન પલછીન
હાય કયસી સંગદીલ ભઈ, દીન રાત હમ સંગ બસર કર
વારે અપની જાને સબ, વારે અપની જાન,
બાતે તોરી ગલત હય યેહ સહી નહી.—હરદમ

૩

માહરૂખ—અરે મેરી તકદીર ફુટી હાય હાય રે
એક ભાઇ મોરરે વોહભી હય કઠોર રે—અરે
હાય માદર પ્યારી કહાંકો સીધારી
યેહ દુખ મોહેસે, કયસે સહા જાયેરે—અરે

૪

જાહેલ—હાંરે મોરી પ્યારી સુંદરીયાં જનીયાં
પ્રેમ હરીયાં, તું દીલબરીયાં—મોરી
મન ધન તોપે

ચએન જીયરા ન પાએ,
દરસ દીખલારી, મય જાઉં તોરે વારી
તું માન મોરી પ્યારી, ન ઝયાદા તરસારી,
તીર્છી નઝરીયાં, કમર કામનીયાં, નઝર દામનીયાં—હાંરે

૫

જાહેલ—વાકી સુરતીયાં મનકો ભાયે, જીયરા હરદમ લલચાય
શાદીકા બચન કરે જો મોહન, નીસદીન જીયરા કલ પાએ,
બ્યાહ રચાએ, ખુશી મનાએ.
સબ ધન તનમન વાપે હય અરપન, કરૂં ફીદા અપની
જાન—વાકી

૬

શાતીર—તનસે બડા હું યારો, ઝોરસે ભરા હું યારો,
કયા બતાઉં કયા દીખાઉં હાંરે
જાહાંકો મય જાઉં વાંહાં ફીત્રતોંકી જાલ બીછાઉ—તનસે
કરદુ ચાહુ જો સારે દુન્યા કે દાનાકો પાગલ
કોઈ નહી કોઇ નહી મેરા સાની, હયરે
ડાલુ ફાંસે, ચાહુ જીસે હાંરે—તનસે

૭

ફીરોઝ—હાય જીયા ચએન પાવત નાહીં
માહર પ્યારી, હમકો બીસારી
છોડા હમકો કુચ્છભી તરસત નાહીં—હાય
પીહર મોહે હાય દીલસે બીસારે
બાતભી હમરી માનત નાહી—હાય

૮

માહરૂખ—આગ લગાએ દીનો તનમન મોરે
હાય જલાએ દીનો જીયરો યેહમોરે—આગ
બાપ ન મોરા થા અયસે પહેલે,
[illegible] સીખાએ દીનોરે—આગ

૯

જાહેલ—મોહનીયાં પ્યારી તોપે વારી વારી મય બલબલ જાઈયાં
મય પડુ તો રે પૈયાં, ન ઝયાદા તરસઈયાં,
યેહ કારી કારી ઝુલ્ફોંકા મય નીસાર બઈયા—મોહનીયાં
પ્યારા તેરા હુ ખડા, તુ કાહે તજે મન ધીર,
કર જોડે હમ, પડે પૈયાં હમ, હોતે કયુ દીલગીર,
હાં, માન, હઠીલી નુકીલી રસીલી યેહ બતીયાં મય
બલબલ જાઈયાં—મોહનીયા.

૧૦

માહરૂખ તથા જાહેલ—જારે જારે મુઝી તું નીકલ, આયારે
ભઠીયારે જા જા રે જા,
મચલ નચલ જા જા રે જા, નાહક
ગુમાન ન કર જા
માનો પીયારી બાત હમારી,
દુર હો પાજી તું જા જા રે જા—જારે જા
નઝર હમપર કરતું, શરર ઝરર નકર, તુ
માન જા
ઓ બે લગામ, ઝખાકો લે તું ઠાંમ, દુર
અલગ જા,
આવ આવ આવ, જાનો જીગરવા, પ્યારી
સુંદરવા,
ઝટપટ બસ લાગો જીગરવા
દુર હો મુવે નીકલ નીકલ,
પ્યારી બારી બારી મય કુરબાન—જારે

૧૧

ફીરોઝ—ગુઝરા સીતમ હમપે ખુદા, દુશમન હમ ઝમાના,
સહેતે અલમ, લયલો નેહાર ફીરતા હુ મય દીવાના—ગુઝરા
દામે ઇફલાસમે અબ હુ મય, હાય ગીરફતાર હુવા
રંજો ગમ અપ—

૧૨

ખુશબખ્ત—કયસી પ્યારી સુંદર સુરત હય દીલદાર
ગુની તનમન ધન વાપે હય દીનો હાર—કયસી
ગ્યાન ધ્યાનકા શાન રખત હુ, ફનનપે મન નીસાર
દેખી નાહી કહી ન્યારી ન્યારી મતવારી નાર—કયસી

૧૩

ખુશબખ્ત—દામને સુબેહ શબે હીજ્ર હય દામન તુજકા
નુરસે સીના યેહ એકીના, હય રોશન તુજકા—દામને
કાફીરે ઇશ્ક હુવે દોનો જહાંમે મશહુર
બીરહમન મેરા લકબ હય, બુતે પુરફન તુજકા
જીસ તરાહ રહેતા હય ઝુલ્માતમે આબે હય વાં
હય યુંહી અબ્રે સીયાહમે, રૂખે રોશન તુજકા
નઝરે મેહર કર મુજપે તુ અય દીલદારે પુરજફા,
ઝીયાદા ન સહા જાયગા, મુજસે સીતમ તુજકા—દામને

૧૪

માહરૂખ—મોરે જાનોં દીલકો મોસે હય ફીરાય લીનો રે
લુભાય લીનો રે, મન ફીરાય લીનો રે—મોરે
લઉ બલઇયાં, તોરી મય સઇયાં
બેરી મોહે તુને હય બનાય લીઓ રે—મોરે

૧૫

શાતીર—જીયરવા મોરા લલચાયોરી, નહી બશર, ઝુરર યેહ હુર મલક,
પલમે ભીરમાયે, સુરત મુરત, મન સોહત મોહત લુભાયોરી—જીયરવા
સુધ બીસરા એ દીયો જાત, સબ ધન તોહેપે નીસારા
[illegible] અય જાનારે

૧૪

જીયા નાદી પાઓ કલ પલભર, દેખન બીના તુજ સજની.
મન દુખ પાયોરી--જીયરવા

૧૬

શાતીર—ડાલુ મય ફાંસે છલસે બલસે કલસે ચલું મય
જાલું મય યાંહાંસે એવઝલુ બે ઇમાનસે—ડાલુ
સીતમગરીપે અબ કમર હુ, કરદું ઉસકો મય ફીગાર
આલમ નાઝીલ હોગમ બસ સરપે હાંરે લેલુ જાંસે—ડાલુ.

બાબ દુસરા

૧૭

ચોરો—હાંરે યારો પીયો પીયો યેહ જામ હરદમ બસ મદવાસે ભરકે
છલાછલ ભરભરમએકા જામ, રંગ તમામ સુખીં કામ—હાંરે
મઓજ મઝાહ સબ કરો કરો બસદીલસે હો દુર ગમ નામ,
ચીઝ યેહ સબ ગમ મીટાવે, લાયે ખુશી તમામ,
અપને જયસા બનાયે સબકો, હય ઇસકા યેહ કામ
હો મુદામ, નેક અંજામ
હસો હસો હસો યારો હા હાં હાં હાં હાં—હરદમ બસ

૧૮

જાહેલ—દીલબર બરતર પર મય જાઉં વારી વારી બારી બારી
આરઝુ અપની બર આએ અબ, આહા હો હો હો દીલકી
સારી—દીલબર
કરેંગે પ્યારીસે હમ રસ બતીયાં, લગેંગે ગોરી કે
હમ બસ છતીયાં
રંગ ઉડાયેંગે હમ દીન રતીયાં,
મીલે ... અપ...

૧૯

જાહેલ તથા ચોર—લાગો છતીયાં હમારી સુંદરીયા જાન
ડુંગા છલ્લા ગર ચલો અટરીયાં જાન,
ઝરા ઘુંઘટ તો ખોલો ખોલો ઘુંઘટ
જારે જારે મુવે ચલહટ, ન સતા મુઝે તુ જા
તેરા ગુલામ રહુ મય, નોકર બેદામ રહુ મય
જુઠ તમામ યેહ સબ, આતી મય દામમે હુ કબ
અય દીલરામ તુમારા હું મય બે દામ તુમારા,
અય દીલબર ખુશતર બરતર અકસર કર નઝર
હમપર હટનકર જાન—લાગે.

૨૦

ચોરને જાહેલ—છાંડો છાંડો ડગરીયાં, મોરી સૈયાં, અટરીયાં મય ન આવુગી
જાઅેા જાઅેા ન મોહે સતાવો, સતાવો મોરે સૈયાં
ન મોહકો સતાવ—છાંડો છાંડો
સગરો તનમન તોપે હય અરપન, પ્યારી ન હમસે
નઝરીયાં ફીરાવ

આવો આવોજી, આવો આવોજી
તુમકો પયછાન ગઇ અચ્છા કયા જાનગઇ
જાઅેાજી જાવ મીયાં, જાવ મીયાં જાવ મીયાં
જાવ મીયાં, જાવ મીયાંજાઅેાજી જાવ,
લાગો છતીયાં, હમારો સુંદરીયા જાન—છાંડો

૨૧

ફીરોઝ—કયસીરે છાઇ ગમકી બદલી, આહોઝારી હય ભરી
હાય કહીંકો નાહીં વફાઇ, મયને પાઇ, દુન્યા બીગરી—
કયસીરે

...ડા હય ભારી સરપે ગુઝરી. ઝીંદગી આપ ...

૨૨

માહરૂખ—આહા ઝારીમે કટી શબ, હુંડું કાંહાં તુઝે ગુલફામ
જંગલમે ફીરતી હું તનહા બીન જલ સુબહોસે શામ
ભેજ મેરે દીલદાર યાર ગમખારકો તું અય કીરતાર
ઝીંનદગીં હોગી મુઝે દુશવાર નહી ઉન બીન
આરામ—આહા ઝારી.

૨૩

શાતીર—દીલજાન માન કુરબાન સનમ,
સગરો તન મન ધન વારે હય જાએ
રહે ગ્યાન ધ્યાન હરબાર તેહારો,
પલ છીન છીન અખીઅન લુભાવે—દીલજાન.
નીસ દીનના તુમ બીનના દેરકા ચએના, બીના બેશક
જલજુ બેકલ માછલ, મોહે નીસદીન પલછીન તારે
ગીન ગીન,
અય જાન માન માન, કુરબાન તેહારે,
મોરાજી તડપત મન ધડકત, તુજબીન, કહેના માન
કહેના માન—દીલજાન.

૨૪

શાતીર—માન જારી વરના અલમ, ઝેલે સીતમ, ખાએ તુ
ગમ ભારી,
ખ્વારી ઝારી ઐયારી મકકારી સારી જાની પયચાની
તે હારી—માન
ઝેર કરૂગા ઝોરસે અબ બીગાડુ દામને અસમત,
ભુલાદું અબ એક પલમે હુશીયારી તેહારી શારી,
માંન તુ ન જાએ, અરમાન તું ન પાએ, બસ જાનસે
તું જાએ હારી—માન

મીલે તામ અપ—

બાબ તીસરા

૨૫

ખુશબખ્ત—હાયરે કયસી ફુટી તકદીર કે નાહી જીયરા પાય ધીર
ઝીલ્લત યેહ કયસે સહું યારબ મય,
કયા અબકરૂ તદબીર—હાય.
દુખકી અગીયાં સુલગી મનમે,
ન એનાં બહે જલ નીર
કરકે કુકરમ હાએરે નીરલજ,
મારી કલેજે તીર—કે નાહી

૨૬

ફીરોઝ—ચએન નાહી આવત મોહે પ્યારી હમશીર તુજબીન
કબ તલક ફુરકતકા તેરી ગમ સહું મય રએનદીન-ચયન
આતે હય ખારસે નઝર યેહ દૌલતો એક બાલ સબ
ગુનચએ મકસુદ ખીલા તુ યા રબ તુઝપે હય યકીન—ચયન

૨૭

શાતીર—જીયરા કલ નહીં પાએરે,
શામો સહર હુ ખસ્તા જીગરવા
હાય કર દીયા ઝલીલો ખ્વાર,
તકદીરને, કયસે સહા જાએરે—જીયરા,
લરજ ધરક રહે હરબાર મન, ગુઝરે રએન સારી બેચ એન રે
નીસદીન ઘડી ઘડી પલછીન ગીન ગીન
નીત પાત દુખ, હાયરે—જીયરા.

૨૮

દીલાવરખાં—ચએન ઝરા ન મય પાવું, ફતત હય છતીયાં
સદમાં જુદાઇકા તેરે સહુ મય દીન રતીયાં,
અય લખ્તે જીગર ખુશબખ્ત મોરે પ્યારે,
કબ સુનું મય તોરી બતીયાં—ફતત હય છતીયાં

૨૯

શાતીર—ચકમે ચલકે સબકો છલકે મય
છલસે બલસે કલસે ચલકે મય

મતલબ દીલી પાઉં હાં હાં હાં
અપના ફન જો મય દીખાઉં હાં હાં હાં
એક જહાંપે કાબુ પાઉ હાં હાં હાં
ચકમા ચલ જાઉં સે એ ગમ ભડકાઉં
સબકી સુલ ગાઉં જાન જાંન જાંન
બચના મેરે ફંદેસે હય તુઝે દુશવાર
ખુન બહાવું અય બદકાર
છોડું ન મય ઝીન્દા ઝીનહાર
તુઝકો મય કરદું ફીન્નાર

૩૦

સબ—પરવર તોહે દાયમ રખ્ખે કાયમ સરવર,
બરતર અફસર, સુલતાન હો જગપર,
રાજ તાજ તોરા કાયમ રહે અકસર—પરવર
કાદીર કરીમ તુજસે માનના યેહ જાવેદાની,
સબ મીલ એક દીલ ગાવે તોરો અમાની,
યા કરીમ યા રહીમ, સનનનનનન,
રાજતાજ રહે હરદમ બરતર—પરવર.

૩૧

ખુશબખ્ત—ખુદાયા યેહ મુઝપે સીતમ કયા હુવા
લીખ્ખા થા જો તકદીરમે પુરા હુવા—ખુદાયા
ન પાયા કુચ્છ મોહબતકા મયને મઝા
ચરખે પુર જફા યેહ ગઝબ કયા હુવા—સીતમ

૩૨

શાતીર—યેહ દુન્યા એક ફસાના હય,
કે જુઠા કારખાના હય,
ન ઉમરે જાવે દાના હય, ફના આખીર ઝમાનાહય—યેહ
બહેરે ઝર, અય બે ખબર ન ખોદે તુ અપના ઇમાન
આદમકા મુલક બસાના હય ખુદાકો મુહદીખાના હય-યેહ
ન હય પાંબદ અબસ હોના [illegible] નિમાન
મીલે ગમ અપ—

૩૩

૧—હીલકે મીલકે દીલકે ગમ, ઇસદમ ભુલાયે હમ
હાં ભુલાયે હમ, હાં ભુલાયે હમ
અયશ મનાયે હરદમ, રંગ મચાયે દમ બદમ
હયખ્વાર ઝાર સભી ફીત્નાર દુશ્મન બને
આજ ગુલહય ખીલે, એક એકસે હય મીલે
અમન ચમનમે સબ રહે, દોઆ ફલે—

૩૪

સબ—ગમસે દુર હમીશે દોનો શાદ રહે, શાદ રહે, શાદ રહે,
રેહા રંજસે હો આબાદ રહે, આબાદ રહે, આબાદ રહે,
સબકી દોઆસે, રબ્બે ફલકસે, દુલહન કાયમ, નઉશાહ દાયમ
ફઝ્લે ફલકસે, રંજે અદકસે, હરદમ દોનો, આઝાદ રહે
લબસે લબ અય પ્યારી તુ મીલા, અય પરીહો હરી,
ઔરભરી તું ઝરી
બહેં હુસ્ન તેરે દીલરૂબ દીલબરી, જીગરી યાદ રહે.

તમામ

કીસમતનો કેહેર

અને

ચમત્કારીક ભેદ,

પારસી સંસારની એક અતી રસીલા છુપા ભેદ ભરમો બાહેર પાડનારી

વાર્તા—કીમત રૂપીઓ ૧॥ ટપાલ વધુ

રચનાર A. D. K.

પ્રગટ કરનાર—મેહેર [illegible]રની કું૦

આપલા બીલ્ડીંગ કોટ—મુંબઈ.